

- Osallisuus
- Oikeudenmukaisuus
- Oikea-aikaisuus
- Osaaminen
- Yhteistyö

VAKKA-SUOMEN LASTENSUOJELUN SUUNNITELMA 2014-2018

Toteutumaraportti 2015

SISÄLLYSLUETTELO

1. JOHDANTO.....	1
2. TOTEUTUMINEN.....	3
2.1. Yhteistyön toteutuminen.....	3
2.2. Seurantasuunnitelman toteutuminen.....	4
3. LASTENSUOJELUN TARVE KUNNISSA VUONNA 2014.....	5
4. KESKEISET KEHITTÄMISKOHTEET JA NIIDEN TOTEUTUMINEN VUONNA 2015.....	7
4.1. Asiakkuudet: Riittävän hyvät kasvuolot ja hyvä vanhemmuus...7	
4.2. Palvelut: Palvelut kaikkien saatavilla.....	8
4.3. Henkilöstö: Riittävä, sitoutunut ja osaava henkilöstö.....	8
4.4. Talous: Painopiste varhaisen tuen palveluissa.....	8
5. SOSIAALIJOHDON ARVIO LAPSIPERHEIDEN HYVINVOINNIN TILASTA.....	9

Liite 1

Lastensuojelun tarve kunnissa vuosina 2011-2015; Vakka-Suomen lastensuojelua kuvaavia lukuja

Liite 2

Lastensuojelun strateginen suunta 2014-2018

1. JOHDANTO

Uusi lastensuojelulaki 417/2007 tuli voimaan 1.1.2008 alkaen. Lain tarkoituksena on turvata lapsen oikeus turvalliseen kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun. Lapsen vanhemmilla ja muilla huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsen hyvinvoinnista. Lain mukaan lasten ja perheiden kanssa toimivien viranomaisten on tuettava vanhempia ja huoltajia heidän kasvatustehtävässään ja pyrittävä tarjoamaan perheelle tarpeellista apua riittävän varhain sekä ohjattava lapsi ja perhe tarvittaessa lastensuojelun piiriin. *Palvelut toimivat etenevänä yksilökohtaisena prosessina ja toisaalta muodostavat yhdessä toimivan palveluverkoston, jonka avulla vastataan lasten, nuorten ja perheiden palvelutarpeisiin.*

Uusi sosiaalihuoltolaki 1301/2014 tuli voimaan osittain heti vuoden 2015 alusta ja uusi oppilashuoltolaki 1287/2013 tuli voimaan 1.8.2014. Sosiaalihuoltolaissa painotetaan erityisesti ennaltaehkäisevää työtä hyvinvoinnin edistämiseksi. Laissa kunnan tehtäväksi tuli uusia lapsiperhepalveluita kuten esimerkiksi lapsiperheiden kotipalvelu. Lakiin on kirjattuna myös velvoitteet palvelutarpeen arvioinnista ja erityisesti erityistä tukea tarvitsevan lapsen palvelutarpeen arvio linkittyä lastensuojeluun. Lastensuojelutarpeen selvittämisestä palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä säädetään lastensuojelulaissa.

Oppilashuoltolain edellyttämät lastensuojelusuunnitelman päivitykset tehdään vuoden 2016 kevään aikana. Oppilashuoltolain painotuksissa on erityisesti yhteistyön velvoitteet kirjattuna ja yhteisöllinen oppilashuolto on moniammatillista yhteistyötä.

Kunnan tai useamman kunnan yhdessä laadittava **lastensuojelulain 12§:n mukaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi ja lastensuojelun järjestämiseksi ja kehittämiseksi kunnan tai kuntien toimintaa koskeva suunnitelma, joka hyväksytään kunkin kunnan kunnanvaltuustossa ja tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa.** Suunnitelma on otettava huomioon kuntalain (365/1995) 65 §:n mukaista talousarviota ja –suunnitelmaa laadittaessa.

Suunnitelman tulee sisältää suunnittelukaudelta tiedot:

- lasten ja nuorten kasvuoloista ja hyvinvoinnin tilasta
- lasten ja nuorten hyvinvointia edistävästä sekä ongelmia ehkäisevistä toimista ja palveluista
- lastensuojelun tarpeesta kunnassa
- lastensuojeluun varattavista voimavaroista
- lastensuojelulain mukaisten tehtävien hoitamiseksi käytettävissä olevasta lastensuojelun palvelujärjestelmästä
- yhteistyön järjestämisestä eri viranomaisten sekä lapsille ja nuorille palveluja tuottavien yhteisöjen ja laitosten välillä sekä
- suunnitelman toteuttamisesta ja seurannasta.

Suunnitelman toteuttamista ja seurantaan varten Vakka-Suomeen on perustettu seutukunnallinen lapsiasiainneuvosto, joka on kokoontunut 2-4 kertaa vuodessa. Neuvostossa on edustajat sosiaalityöstä, perusterveydenhuollosta, perhetyöstä, koulutoimesta, nuorisotoimesta, lasten psykiatriasta, kulttuuritoimesta, vapaa-aikatoimesta, poliisista ja seurakunnasta. Lisäksi Vakka-Suomen sosiaalijohtajat ovat osallistuneet kokouksiin.

Uuden suunnitelmakauden 2014 - 2018 kehittämiskohteet nousivat esille suunnitelmakauden 2009–2013 aikana. Erityisesti Vakka-Suomen yhteinen Lapsiasianneuvosto ja sen alainen työryhmä ovat keränneet yhteisiä huolen aiheita seudulta. Vanhemmuuden ongelmat, yhdessä vietetyn ajan ja yhteisöllisyyden merkitys sekä päihteet ovat nousseet esiin kaikissa moniammatillista osaamista edustavissa foorumeissa, missä lasten ja nuorten nykytilaa on pohdittu.

Seurantaraportti tehdään vuosittain ajalta 1.1. - 31.12. Suunnitelmasta tarkemmin määritellyt vuosikohtaiset tavoitteet on sovittu vuosittain tavoiteryhmässä ja vahvistettu lapsiasianneuvostossa. Nyt käsitellään suunnitelmakaudelta 2015 tehtyä toteutumisaraporttia, joka on kerätty ajalta 1.1. - 31.12.2015.

Raportti käsittelee suunnitelman toteutumista ja seurantaa, lapsiasianneuvoston arviota asukkaiden hyvinvoinnin tilasta ja lastensuojelun tarvetta kunnissa. Raportissa käydään läpi keskeiset kehittämiskohteet ja niiden toteutuminen vuoden 2015 osalta. Raportti päättyy hyvinvointitilinpäätöksen tilastotietoihin perustuvaan seudun sosiaalijohdon arvioon seudun tilanteesta.

2. TOTEUTUMINEN

2.1. Yhteistyön toteutuminen

Lapsiasiainneuvosto on kokoontunut vuoden 2015 aikana yhteensä yhden kerran.

Asiakkaiden palveluiden kehittäminen on ollut eri hallintokuntien yhteistyön keskiössä, erityisesti varhaisen puuttumisen toimintamalleja on kehitetty niin, että ne vastaisivat asiakkaiden palvelutarvetta. Henkilöstöresursseja on saatu alueelle lisää, mutta edelleen on kiinnitettävä huomiota työn organisointiin ja resursseihin. Ennaltaehkäisevien palveluiden vaikutus tulee näkymään vasta vuosien jälkeen. Huomioitavaa on, että ennaltaehkäisevän työn vahvistaminen vaatii kuntapäätäjien ja viranhaltijoiden pitkäjänteistä yhteistyötä.

Vakka-Suomen sosiaalipalvelut on tehnyt suunnitelmakaudella tiivistä yhteistyötä, uusia lastensuojelun prosesseja on kuvattu. Lakimuutosten johdosta moniammatillista yhteistyötä on tiivistetty kuntien sisällä, mutta myös seutukunnassa yhteistoiminta-alueella.

Yhteistoiminta-alueella jokaisessa kunnassa toimii lasten kuntoutustyöryhmä, johon osallistuvat lastenneuvolan terveydenhoitajat ja lääkärit, puhe- ja toimintaterapeutit, terveyskeskuspsykologi ja perheneuvolan työntekijät. Myös päivähoito osallistuu kaikissa muissa kunnissa paitsi Uudessakaupungissa. Työryhmässä käsitellään lapsen kehitykseen, kasvatukseen ja sosiaaliseen ympäristöön liittyviä asioita. Lapsen huoltajilta pyydetään kirjallinen lupa asioiden käsittelyyn. Laitilassa toimii vastaavanlainen työryhmä (päivähoidon, psykologin, lastenneuvolan terveydenhoitaja ja lääkäri, toimintaterapeutti).

Valtioneuvoston asetuksen 338/2011 mukaisesti kaikille 4-vuotiaille lapsille järjestetään laaja terveystarkastus, johon pyydetään päivähoidon arvio lapsen kehityksestä ja hyvinvoinnista.

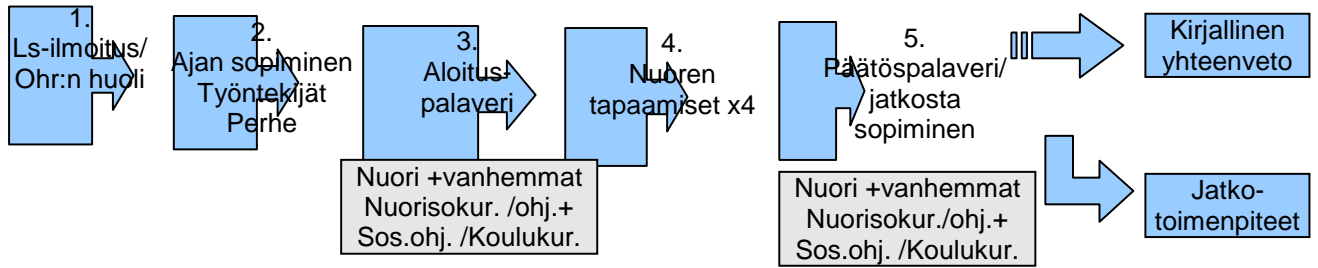
Neuvolan perhetyö on osa äitiys- ja lastenneuvolatoimintaa. Neuvolan perhetyöntekijä tekee tiivistä yhteistyötä kuntien lastensuojelun perhetyön kanssa, jotta perheiden kanssa työskentelee oikea taho ja vältetään mahdolliset päällekkäisyydet.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto osallistuu oppilas- ja opiskelijahuoltotyöryhmien työskentelyyn. Koululaisten laajoja terveystarkastuksia varten tehdään yhteistyötä opettajien kanssa lapsen vanhempien luvalla.

Varhaisen tuen mallit on otettu käyttöön Uudessakaupungissa, Laitilassa, Pyhärannassa ja Vehmaalla sekä Kustavissa ja Taivassalossa. Varhaisen puuttumisen malli on osa ehkäisevää lastensuojelua. Malli toteutetaan lastensuojelun ja nuoriso- ja liikuntatoimen sekä koulujen yhteistyönä. Tavoitteena on varhainen puuttuminen ja oikea-aikainen tuki. Ehkäisevän lastensuojelun tavoitteet varhaisen puuttumisen toimintamallissa ovat lisätä nuoren itsenäistä ymmärrystä:

- * omien valintojen vaikutuksesta nykyhetkeen sekä tulevaisuuteen
- * oman elämän riskeistä, voimavaroista ja oikeuksista.

Kuvio 1. Varhaisen puuttumisen toimintamallin prosessi Vakka-Suomessa

2.2. Seurantasuunnitelman toteutuminen

Seurantasuunnitelman toteutumisen arvioinnissa käytetään hyväksi tähän raporttiin kerättyjä seurantataulukoita (Taulukot 1-4). Lapsiperheiden palvelut ovat resursoitu eri tavalla Vakka-Suomen kunnissa ja lastensuojelun tarpeesta kunnissa on kerätty tietoa taulukoihin (Liite1-2). Seurannassa on käytetty myös lapsiasianneuvoston jäsenten arviota asukkaiden hyvinvoinnin tilasta.

Näitä kerättyjä tietoja lastensuojelun ja ennaltaehkäisevien palvelujen tilanteesta käsitellään kerran vuodessa kuntien sosiaalilautakunnissa. Tämän seurantaraportin lisäksi tehdään tarkempi seuranta kerran valtuustokaudessa (joka 4. vuosi). Tähän koko suunnitelmakaudelta tehtävään toteutumaraporttiin kootaan yllämainitut tiedot ajalta 2014 – 2018 ja se käsitellään myös kuntien valtuustoissa. Tarkemmista kunnittain seurattavista tiedoista sekä tarkemmasta seurannan toteuttamistavasta sovitaan sosiaalijohdon kokouksessa.

3. LASTENSUOJELUN TARVE KUNNISSA VUONNA 2015

Lastensuojelun tarve ja lastensuojelun piirissä olevien asiakkaitten määrä on pysynyt ennallaan Vakka-Suomen kunnissa. Vakka-Suomen kuntien alueella lastensuojeluilmoitusten lukumäärä on kasvanut Laitilassa, Uudessakaupungissa, Pyhärannassa ja Vehmaalla. Muissa kunnissa lastensuojeluilmoitusten määrä on pysynyt ennallaan.

Lastensuojelun tarpeessa olevien lasten ja nuorten tilanteet ovat monimutkaistuneet ja ne vaativat entistä laaja-alaisempaa asian hoitoa. Myös avio- ja avoerojen seurauksena olevien huoltoriitojen määrän lisääntyminen näkyy lastensuojelussa, sillä vaikeissa huoltoriidoissa valitettavan usein alkaa myös lastensuojelun asiakkuus.

Valmistuneiden lastensuojelutarpeen selvitysten lukumäärä on kaikissa kunnissa paljon pienempi kuin tehtyjen lastensuojeluilmoitusten määrä. Tämä johtuu siitä, että kaikista lastensuojeluilmoituksista ei välttämättä tarvitse tehdä lastensuojelutarpeen selvitystä. Toisaalta samasta lapsesta voidaan tehdä useita ilmoituksia ja kaikki viranomaiset ovat velvollisia tekemään lastensuojeluilmoituksen, vaikka lapsesta on jo tehty ilmoitus ja vaikka lapsi jo on lastensuojelun asiakkaana. Tehtyjen lastensuojelutarpeen selvitysten lukumäärä viittaa siihen, että ilmoituksia on tullut uusista, ei asiakkaina olevista lapsista ja nuorista.

Lastensuojelun avohuollon palvelujen piirissä olevien lasten lukumäärä ja sen vaihtelu kertoo avohuollon palvelujen käytöstä ja palvelujen tarjonnasta eri kunnissa. Lisäksi osa avohuollon asiakkaista on saattanut täyttää 18 vuotta, eikä asiakkuutta ole heti päätetty. Avohuollossa olevien asiakasmäärä myötäilee muun maan keskiarvoa. Lastensuojelun tarve on kohdistunut varsinkin suunnitelmakauden loppupuolella nuoriin yläkouluikäisiin lapsiin, mikä johtuu osittain vanhemmuuden puutteista sekä nuorten päihde- ja mielenterveysongelmista ja osittain psykiatrisen hoidon toimimattomuudesta.

Kodin ulkopuolelle uusien sijoitettujen lapsien määrä on laskenut vuodesta 2013 vuoteen 2015.

Lapsiperheiden kanssa tehtävään ennaltaehkäisevään työhön on panostettu **ehkäisevällä perhetyöllä** kaikissa seutukunnan kunnissa. Myös **neuvolan perhetyön** käynnit ovat lisääntyneet seutukunnan alueella. Laitila panostanut ennaltaehkäisevään perhetyöhön resursseja lisäämällä.

Uudessakaupungissa aloitti uutena lapsiperheiden palveluyksikkönä **hyvinvointineuvola** 20.4.2015. Se tuottaa lapsiperheiden kotipalvelua ja ennaltaehkäisevää perhetyötä. Yksikköön rekrytoitiin kaikkiaan kolme uutta työntekijää. Palveluntarve on ollut heti alusta asti merkittävä.

Kasvatus- ja perheneuvonnan palveluiden käyttö eri kunnissa tilastoidaan tarkasti. Se ei kuitenkaan kerro suoraan palvelujen tarpeesta, vaan pikemminkin palvelujen tarjonnasta ja sitä myötäilevästä käytöstä. Tilanne on kohentunut kunnissa aikaisemmista vuosista terveydenhuollon yhteistoiminta-alueen myötä, kasvatus- ja perheneuvolan ja ennaltaehkäisevän perhetyön saatavuus on edelleen parantunut.

Kasvatus- ja perheneuvolan asiakasmäärät ovat kasvaneet vuodesta 2012 lähtien.

Sosiaalipäivystys tapahtumia on ajalla 1.1. - 31.12.2015 ollut viikonloppupäivystyksen osalta 55 tehtävää ja arkipäivystyksen osalta ajalla 1.1. - 31.12.15 tehtäviä 50; yhteensä 105 tehtävää. Tehtävät ovat liittyneet alaikäisen muihin erityisvaikeuksiin, perhe- ja lähisuhdeväkivaltaan, lapsen kiireellisen hoidon- ja huolenpitotarpeen arviointiin tai perushoidon puutteeseen.

Taulukko 2. Sosiaalipäivystyksen tehtävämäärät viikonloppuisin kunnittain 2012- 2013 ja viikonloppu- ja arkipäivystyksen osalta 2014 alkaen.

	Uusikaupunki	Laitila	Pyhäranta	Vehmaa	Taivassalo	Kustavi	yhteensä
2012	58	23	6	6	6	1	100
2013	39	11	5	1	2	4	62
2014	102	57	9	13	6	4	191
2015	42	44	2	13	2	2	105

**4. KESKEISET KEHITTÄMISKOHTEET JA NIIDEN TOTEUTUMINEN
VUONNA 2015**

Vuosille 2014 – 2018 laaditun Lastensuojelun suunnitelman mukaan lastensuojelun arvot ovat osallisuus, yhdenvertaisuus, oikea-aikaisuus ja osaaminen. Suunnitelmassa arvot on määritelty ja selvennetty seuraavasti:

Osallisuus:

- Lapsen ja nuoren osallisuus
- Perheen osallisuus ja ensisijainen kasvatusvastuu
- Aito välittäminen
- Asiakaslähtöisyys
- Elämän kunnioitus

Yhdenvertaisuus:

- Mahdollisuuksien tasa-arvo

Oikea-aikaisuus:

- Ehkäisevä työ
- Välitön puuttuminen
 - Vastuullinen päätöksenteko

Osaaminen:

- Osaaminen ja jatkuva ammatillinen koulutus
- Yhteistyöosaaminen

Vakka-Suomen lastensuojelun suunnitelman muodostaa strateginen kartta, jossa kuvataan asiakkuuden, palveluiden, henkilöstön ja talouden näkökulmista arvoja, tavoitteita, kriittisiä menestystekijöitä eli keinoja sekä mittareita ja resursseja (liite 2). Työssä on käytetty soveltaen Balanced Score Card – menetelmää.

Vakka-Suomen lastensuojelun suunnitelman keskeiset strategiset päämäärät 2014–2018 ovat:

- 1) Asiakkuudet: Riittävän hyvät kasvuolot ja hyvä vanhemmuus
- 2) Palvelut: Palvelut kaikkien saatavilla
- 3) Henkilöstö: Riittävä, sitoutunut ja osaava henkilöstö
- 4) Talous: Painopiste varhaisen tuen palveluissa

Seuraavassa kuvataan tavoitteiden toteutumista vuoden 2015 osalta.

4.1. Riittävän hyvät kasvuolot ja hyvä vanhemmuus

Vanhemmuuden vahvistamiseksi on kehitetty ehkäiseviä ja varhaisen puuttumisen palveluja lisäämällä resursseja mm. perhetyöhön ja sosiaalihuoltolain mukaisiin palveluihin. Resurssien lisäämisen ohella tarvitaan uusia toimintatapoja. Myös avun tarpeen tunnistamista on lisätty kuraattorien työn kautta. Yhteisöllinen oppilashuoltotyö korostuu vanhemmuuden tukemisessa

Uudessakaupungissa käynnistyi uutena palveluna hyvinvointineuvola. Tavoitteena on vanhemmuuden tukeminen jo pienten huolien herätessä.

Liikuntakulttuuriin on panostettu seudulla voimakkaasti. Tällä tuetaan lasten ja nuorten liikuntaharrastuksia ja terveellisiä elämäntapoja. Haasteena on seuratoimijoiden panostus enemmän kilpaurheilun kuin harrastustoimintaan.

Lasten osallisuus on parantunut alueella: nuorisofoorumit, nuorisovaltuusto, lastenparlamentti ja koulu- ja oppilaskunnat ja lapsiasiainneuvoston edustus. Myös lautakunnissa on nuorten edustus. Haasteena edelleen on lasten ja nuorten näkökulmien saaminen valmisteilla oleviin asioihin, joihin mm. viranhaltijat voisivat jatkossa paneutua paremmin.

4.2. Palvelut kaikkien saatavilla

Koulunsa keskeyttäneiden ohjaaminen on edelleen haasteena. Tämä on pikaisesti mallinnettava. Etsivä nuorisotyö keskeinen toimintamuoto ja työ ollut tuloksellista.

Peruspalveluiden palvelu- ja asiakasprosesseja on työstetty paljon, mutta rajapintaprosesseissa on vielä työtä.

4.3. Riittävä, sitoutunut ja osaava henkilöstö

Pienissä kunnissa vastuusosiaalityöntekijä on sama kuin johtava sosiaalityöntekijä eli ongelmatilanteita syntyy mm. kiireellisen sijoituksen tilanteissa. Erityisesti lastensuojelun työntekijöiden ja muun psykososiaalista työtä tekevien työhyvinvoinnin, työssä jaksamisen ja muun tuen tarve pitää ottaa paremmin huomioon tulevina vuosina. Kunnat tukevat henkilöstönsä fyysisistä ja psyykkistä hyvinvointia esim. liikunta- ja kulttuuriseteleillä ja muulla tuella.

4.4. Painopiste varhaisen tuen palveluissa

Ehkäisevät palvelut ja niiden laadukkuus tuottavat taloudellista vaikuttavuutta pitkällä aikavälillä, joten niiden merkittävyyttä tulee edelleen korostaa päätöksenteossa.

Taulukoissa 3 ja 4 on kuvattu lapsi- ja perhekohtaisen lastensuojelun kustannusten kehitystä kunnittain. Taulukossa 3 on esitetty avohuollon tukitoimien kustannukset ja taulukossa 4 laitoshoidon kustannukset, joita ovat lapsen kiireellisen sijoituksen kustannukset sekä huostaanoton ja sijaishuollon kustannukset.

Taulukko 3. Avohuollon tukitoimien kustannukset kunnittain vuosina 2011 – 2015. Osassa kunnissa kustannukset sisältävät sosiaalihuoltolain mukaisia kustannuksia.

vuosi	Uusikaupunki	Laitila	Pyhäranta	Vehmaa	Taivassalo	Kustavi
2011	242 292	149 056	43 125	155 439	33 343	184 547
2012	283 771	266 936	-	233 982	50 138	117 823
2013	296 535	137 903	52 410	272 190	73 828	105 051
2014	300 373	344 781	42200	103 759	107 071	107 788
2015	283 552	369 643	36 745	136 074	65 999	118 189

Taulukko 4. Lapsen kiireellisen sijoituksen, huostaanoton ja sijaishuollon kustannukset kunnittain vuosina 2011 – 2015.

vuosi	Uusikaupunki	Laitila	Pyhäranta	Vehmaa	Taivassalo	Kustavi
2011	1 873 712	897 041	15 566	231 366	63 165	0
2012	1 853 399	733 673	-	335 023	56 391	141 963
2013	2 195 966	895 671	-	715 107	45 957	80779
2014	1 774 572	941 698	38 241	637 540	42 680	77539
2015	1 652 241	470 035	22 090	552 159	52 585	0

5. SOSIAALIJOHDON ARVIO LAPSIPERHEIDEN HYVINVOINNIN TILASTA

Isoja muutoksia lapsiperheiden osalta ei ole ollut vuoden 2015 aikana.

Sosiaalipäivystyksen tehtävämäärät ovat nousseet ohjeistuksen myötä eri tahojen osalta. Hyvänä asiana on todettu sen tavoitettavuus, mutta tämä lisää arjessa työpanostusta sosiaalityöntekijöiden osalta. Tehtävämäärät ovat lisääntyneet pikku hiljaa myös arjen osalta, joka näyttää jatkuvan vuodelle 2016.

Lapsiasiainneuvoston tavoiteryhmä linjasi yhdeksi tärkeäksi tavoitteeksi vuodelle 2015 vanhempainiltojen sisällön kehittämisen varhaiskasvatuksesta alkaen.

Erityisen tärkeänä nähtiin arjen asioista keskusteleminen, vanhemmuuden vastuut, puuttumisen mahdollisuudet ja toimivien tapojen löytäminen / hyödyntäminen. Eroperheiden kanssa tehtävään työhön tulee jatkossa panostaa enemmän ja kehittää tukemisen keinoja vanhempien ja lasten kanssa. Myös huumausaineisiin liittyvän tiedon lisääminen nähtiin tärkeänä.

Seuraavien vuosien aikana tulee panostaa seuraaviin kokonaisuuksiin:

- Vahvistetaan eri yhteistyötahojen kanssa tehtävää yhteistyötä ja koulutusta
- Sosiaalihuoltolain mukaisen palvelutarpeenarvointi -prosessin kehittäminen monialaisena yhteistyönä

LASTENSUOJELUN TARVE KUNNISSA VUOSINA 2011-2015

Liite 1

Vakka-Suomen lastensuojelua kuvaavia lukuja

	Kustavi					Laitila					Pyhäranta					Taivassalo					Uusikaupunki					Vehmaa				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
Lastensuojelu-ilmoitukset	6	12	17	1	1	105	93	120	159	208	17	14	27	25	31	39	49	45	21	18	245	204	253	210	229	44	21	16	19	30
Lastensuojelutarpeen selvitykset (valmistuneet)	8	3	5	1	0	61	60	6	51	63	5	3	13	25	8	6	12	23	6	3	4	24	54	63	74	4	3	3	0	0
Avopalvelujen asiakkaat) SHL:n muk. asiakkaat	14	11	12	7	3	81	113	107	134	*)	16	12	26	22	23	21	31	21	16	149	139	123	110	113 *)50	62	49	44	33	46	
Sijoitukset - laitossijoitukset	0	1	0	1	0	6	14	16	15	3	2	1	1	1	1	20	20	24	18	19	0	4	1	2	0					
- perhesijoitukset	0	0	0	0	0	6	7	3	0	0	0	1	1	18	12	7	6	7	7	8	9	7	8							
- uudet sijoitukset	0	0	1	0	0	10	7	1	0	1	1	0	0	6	9	9	8	5	0	4	0	0	2							
Jälkihuollon asiakkaat	0	0	1	2	2	6	3	7	6	8	1	1	0	1	1	3	3	3	0	25	22	27	33	27	0	2	2	3	3	
Päätyneet asiakkuudet	10	3	5	0	2	15	5	4	30	3	2	16	9	7	12	13	7	10	71	59	64	62	61	18	8	3	2	11		
Perhetyö - käynnit	0	0	0	0	0	667	670	914	181	232	173	806	889	945	835	852														
- lapset / perheet	0	1/1	0	0	0	78/30	96/36	/31	75/40	6/3	11/7	13/8	14/8	19/12	17/7	6/3	10/7	n/6	n/5	83/40	53/52	53/35	44/32	47/36	6/3	3/4				
Neuvolan perhetyö - käynnit / perheet	0	2/1	0	14/1	5/1	130/24	154/40	170/41	226/40	185/48	39/10	25/15	0	5/4	0	20/3	8/6	47/5	23/3	270/96	330/102	299/117	356/113	352/125	7/6	37/14	13/5			
Perheneuvola - käynnit / perheet *) ostettu Uudeltakaupungilta	*)	-2	0/0	0/0	*)	-1	56/	/59	227/15	*)	-11	/14	/19	74/5	*)	-2	n/8	1151/81	659/67	347/74	477/52	433/81	/2	10/2						

LASTENSUOJELUN STRATEGINEN SUUNTA 2014 – 2018

Lastensuojelun suunnitelman ytimen muodostaa strateginen kartta, jossa kuvataan asiakkuuden, palveluiden, henkilöstön ja talouden näkökulmista arvoja, tavoitteita, kriittisiä menestystekijöitä sekä mittareita ja resursseja. Työssä käytetty soveltaen Balanced Score Card menetelmää.

ASIAKKUUDET

Strateginen päämäärä: Riittävän hyvät kasvuolosuhteet ja hyvä vanhemmuus

Tavoitteet	Kriittiset menestystekijät eli keinot	Mittarit / resurssit	Toteuma / tulos
Hyvän vanhemmuuden vahvistaminen	<p>Vanhemmuuden tukeminen painottuu ehkäiseviin palveluihin.</p> <p>Vanhemmuuden tukemiseen kehitetään uusia toimintamuotoja</p> <p>Varhaisen perhetyön toimintamallin lisääminen</p> <p>Suunnitelmallisen yhteistyön lisääminen varhaisen tuen toteutumisessa ja vastuiden selkeyttäminen (peruspalvelut, järjestöt)</p> <p>Keinojen lisääminen tunnistaa avun tarpeessa olevat vanhemmat</p> <p>Aikuis- ja lastensuojelun sosiaalityön</p>	<p>Varhaisen puuttumisen palvelut ovat käytettävissä ja ne ovat oikein resursoitu.</p> <p>Uusia toimintamalleja on kehitetty</p> <p>Neuvolan perhetyön vahvistaminen. Toimintatapojen vahvistaminen (huom. vauvat, lapset, nuoret), Uudet toimintamallit</p> <p>Suunnitelma on tehty Hyvin toimivat yhteistyöryhmät</p> <p>Mahdollisimman monia keinoja käytössä</p> <p>Menetelmiä käytössä monia</p>	<p>Toteunut</p> <p>Toteutuu osittain: Yhteistoiminta-alueella ja Laitilassa on kehitetty sosiaalihuoltolain mukaisia palveluita mm. palvelutarpeen arviointia ja Uudessakaupungissa hyvinvointineuvolan kehittäminen</p> <p>Kolmannen sektorin palveluiden lisäresurssi saatu käyttöön (mm. MLL, SPR, seurakunta)</p> <p>PPPR (palvelumuotoilulla parempia palveluita riskiryhmille)-hankkeen kautta saatu aikuissosiaalityön prosessit ja palvelutarpeen arvioinnit käyttöön</p>

	<p>työmenetelmien kehittäminen</p> <p>Kodin, vapaa-ajan, koulun ja päivähoidon yhteisen kasvatustavoitteen selkeyttäminen</p> <p>Yhteisöllisyyden mahdollistaminen</p> <p>Vahvistetaan perheiden yhteistä tekemistä</p>	<p>Yhteiset tavoitteet on määritelty</p> <p>Vertaisryhmät, avoimet päiväkodit, kylätuvat</p> <p>Perheille yhteisesti suunnattujen tilaisuuksien ja tapahtumien lisääminen</p>	<p>Monialainen yhteistyö opetussuunnitelma 2016 -prosessissa</p>
Ylisukupolvisuuden katkaiseminen	<p>Tunnistetaan ilmiö ja sen vaikutukset</p> <p>Tunnetaan työmenetelmät, joilla voidaan puuttua ylisukupolvisuuteen kehitykseen</p>	<p>Henkilökunnan koulutus</p> <p>Työmenetelmiä käytössä, esim. Lapset puheeksi menetelmä</p>	<p>Koulutus suunniteltu</p> <p>Lapset puheeksi -koulutus ja perhearviointi-koulutus</p>
Lasten terveellisen elämäntavan edistäminen	<p>Kehitetään vakka-suomalaisessa yhteistyössä uusia toimintatapoja lasten, nuorten ja perheiden syrjäyttämisen ehkäisemiseksi</p> <p>Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen vanhempainiltoihin kehitetään ikäkausitasoinen terveysteema</p> <p>Kehitetään nuorten liikuntaneuvontaa</p> <p>Koordinoidaan matalankynnyksen liikuntaryhmiä</p> <p>Lapsille sopivan ruutuajan yms. tiedon lisääminen</p>	<p>Laajat terveystarkastukset käytössä</p> <p>LAPS -lomake käytössä Vakka-Suomessa sekä lapsilla että nuorilla</p> <p>Malli kehitetty</p> <p>Liikuntaneuvonta toteutuu, esim. liikuntalähete</p> <p>Liikuntaryhmien määrä</p> <p>Toteutuneet info –tilaisuudet</p>	<p>Toteutuu. Voimavara-haastattelu otettu käyttöön 1,5-vuotistarkastuksen yhteydessä ja audit-kysely molemmille vanhemmille</p> <p>Toteutuu – käytössä tarvittaessa yhteistoiminta-alueella</p> <p>Vertaisohjaajakoulutusta järjestetty Uudessakaupungissa</p> <p>Laitilassa MLL järjestänyt infon. Huomioidaan koulun terveystarkastuksen yhteydessä. Seurataan myös kouluterveyskyselyssä</p>

	Päivitetään monialaisena yhteistyönä opetussuunnitelmat (terveystieto, kotitalous)	Suunnitelma päivitetty monialaisesti	Toteutuu. Työ aloitettu 2015
Lasten kuulemista ja osallisuutta parannetaan	<p>Lapset mukaan kehittämiseen / suunnitteluun</p> <p>Tiedottamisen parantaminen</p> <p>Osallisuuden vahvistaminen, somen käyttöä vaikuttamiseen vahvistetaan</p> <p>Lasta tavataan henkilökohtaisesti, kun hänen asioistaan päätetään</p>	<p>Suunnitteluryhmään osallistuu lapsia / nuoria</p> <p>Somen hyödyntäminen</p> <p>Osallistumisaktiivisuus</p> <p>Lapsia ja nuoria kuullaan heitä koskevissa asioissa</p>	<p>Lapsiasiainneuvostoon osallistuu Nuorisofoorumi alueella</p> <p>Nuorisotoimet hyödyntävät sosiaalisen median palveluita</p> <p>Lastensuojelussa käytössä, sosiaalihuoltolain tuomat uudistukset</p> <p>Koulujen oppilaskunnat</p>

Taulukko: Lastensuojelun asiakasstrategia

PALVELUT

Strateginen päämäärä: Palvelut kaikkien saatavilla

Tavoitteet	Kriittiset menestystekijät eli keinot	Mittarit / resurssit	Toteuma / tulos
Peruspalvelut turvataan ja painotetaan ehkäiseviä palveluja	Peruspalvelut kohtuullisen matkan päässä (lähipalvelu) ja saavutettavissa	Palveluiden määrä lähellä	Toteutuu
	Palvelurakenteiden selkeyttäminen, vastuut, toiminnot, uudet toimitavat	Asiakasmäärät / työntekijällä asetuksen ja suosituksen mukaiset	Toteutuu
	Työntekijöiden jalkautuminen lapsen omiin toimintaympäristöihin	Työtavan käyttö	Toteutuu
Peruspalvelut ovat laadukkaita ja asiakasprosessit toimivat sujuvasti	Kuvataan palveluiden omat prosessit	Prosessit kuvattu	Toteutunut
	Kuvataan asiakasprosessit verkostomaisena kokonaisuutena	Prosessit kuvattu	Työ aloitettu
Erityispalveluiden saatavuuden turvaaminen ja oikea kohdentuminen	Eri toimijoiden selkeät vastuut, rajapinnoilla saattaen vaihdetaan	Vastuut kirjattu	Toteutunut
	Palveluohjauksen kehittäminen	Palveluohjausmallinnus tehty	Tehdään, mutta ei mallinnusta
	Konsultointikäytännöt	Konsultointi toimii	Toteutunut
Lastensuojelun erityispalveluiden turvaaminen	Tehdään vakkasuomalainen malli koulunsa keskeyttäneiden ohjaamiseen	Mallinnus tehty	Toteutuu nuorisolain / takuun kautta
	Seudullinen ja maakunnallinen yhteistyö	Yhteistyön määrä	SOTE-valmistelu yhteistyössä Seudullinen sosiaalityön verkostotyö aloitettu
	Ostopalvelut yksityisiltä palvelujen	Ostopalveluiden käyttö	

	tuottajilta Vahvistetaan työntekijöiden osaamista	Järjestetyt koulutukset / tiedotustilaisuudet	Käytetään Is-sijoituksissa, yksityisiä psyk.lääkäreitä
--	--	---	---

Taulukko: Lastensuojelun palvelustrategia

HENKILÖSTÖ

Strateginen päämäärä: Riittävä, sitoutunut ja osaava henkilöstö

Tavoitteet	Kriittiset menestystekijät eli keinot	Mittarit / resurssit	Toteuma / tulos
Henkilöstön mitoitus on riittävä	Valtakunnallisten suositusten noudattaminen ja niiden huomioiminen talouskäsitelyssä	Henkilöstön määrä	Psykologin ja kuraattorin resurssiin esitetty resurssilisäys Laitilassa ja resurssi lisääntynyt yhteistoiminta-alueella
Ammattitaitoinen, kelpoisuusehdot täyttävä henkilöstö	Oikea palkkaus Oikea rekrytointi Hyvä perehdytys	Palkat Vakka-Suomessa yhtenevät Rekrytointimalli kuvattu Kirjalliset perehdytysohjeet ja niiden päivitys	Ei ole kuvattu Toteutuu
Työnjaon selkeyttäminen	Kehitetään tarkoituksenmukaista työnjakoa ja hyödynnetään ammattiryhmien erityisosaamista	Työnjako ja osaaminen kirjattu	Toteutuu osittain
Henkilöstö voi fyysisesti ja psyykkisesti hyvin	Työnantaja tukee henkilöstön omaehtoista hyvinvoinnin ylläpitoa Työterveyshuollon yhteistyön kehittäminen	Liikunta- ja kulttuurisetelit Yhteistyöpalaverien määrä	Käytössä Laitilassa ja Pyhärannassa; Kustavissa ja Vehmaalla käytössä liikuntaraha; Taivassalossa käytössä tyky-raha ja liikuntahallin käyttöoikeus työntekijöille Yhteistyö toteutuu

Taulukko: Lastensuojelun henkilöstöstrategia

TALOUS

Strateginen päämäärä: Painopiste varhaisen tuen palveluissa

Tavoitteet	Kriittiset menestystekijät eli keinot	Mittarit / resurssit	Toteuma / tulos
Ehkäisevän työn merkityksen lisääminen	Tiedostusta lisätään	Järjestetyt tiedotustilaisuudet, medianäkyvyys	Toteutuu
Kehitetään viranomais- ja järjestöyhteistyötä verkostomaisesti toimivaksi palvelurakenteeksi	Ennaltaehkäisevän työn palvelut saatavilla oikea-aikaisesti ja niitä on riittävästi	Palvelurakenne kuvattu ja toiminnassa	Hyvinvointineuvola aloittanut Uudessakaupungissa Sosiaalihuoltolain velvoitteet
Kustannustehokkuuden ja vaikuttavuuden parantaminen	Taloudellisten resurssien oikea kohdentaminen	Resursseja suunnattu ennaltaehkäiseviin palveluihin	Toteutunut
Luottamushenkilöiden ja keskusjohdon sitoutuminen resurssien turvaamiseen	Luottamushenkilöille ja keskusjohdolle tiedotetaan säännöllisesti lapsiperheiden hyvinvoinnista Rahoitusta lakisääteisten palveluiden lisäksi riittävästi myös ehkäiseviin palveluihin	Annetut tiedonannot Talouden painopistealueet	Lastensuojelusuunnitelman raportti vuosittain Seudullinen hyvinvointitilinpäätös Sähköiset hyvinvointikertomukset kunnittain
Sijoitettujen lasten ja heidän perheidensä kanssa työskentelyn tehostaminen	Toimintatapojen kehittäminen sijoitettujen lasten kanssa työskentelyyn	Sijoitusten määrä ja kesto	Sijoitusten määrä on laskenut Painopiste siirtynyt avohuollon sijoituksiin

Taulukko: Lastensuojelun talousstrategia